

СЕМЕНЕЦЬ Олена

ХРИСТИЯНСЬКІ СИМВОЛИ У ФОРМУВАННІ ІМІДЖУ УКРАЇНИ: МЕДІЙНЕ ВІДОБРАЖЕННЯ

Війна Росії проти України, крім насильницького захоплення територій, вбивства українців, застосування новітніх технологій озброєння та гібридного формату ведення війни, – має також релігійний вимір, оскільки релігія російського православ'я, поєднана з політичною доктриною РФ, використовується Росією для виправдання агресії.

У своїх спробах переформатувати світ відповідно до світоглядної моделі «русского мира» Російська Федерація інструменталізує релігію. Російська православна церква намагається легітимізувати загарбницьку війну через релігійну інтерпретацію. «Релігія перетворюється на інструмент сакралізації загарбницької війни та засіб контролю над свідомістю росіян. Для цього війна оголошується священною, а сенс і оцінка подій змінюються на свої протилежності: від «окупації території України» до «визволення Святої

Русі». Вони також легалізують вбивства, грабежі та інші воєнні злочини, скоєні будь-ким, хто нібито виконує свій «священний обов'язок» [Fylypovych, Horkusha 2024, p. 18].

У такому контексті глобальної політики доцільно розвивати імідж України як християнської країни, яка шанобливо оберігає сакральні цінності та святині.

Е. С. Адамс констатує, що у війні Росії проти України продовжується семантична битва за сакральне. Зокрема, він звертає увагу на те, що Президент України Володимир Зеленський виправдано використовує іконографічні зображення для підсилення національної гордості українців та боротьби з російськими претензіями на українську територію й історію. Дослідник аналізує два яскравих і драматичних приклади: повернення до України однієї з найшанованіших святинь Софії Київської, першої чудотворної ікони Русі – ікони святого Миколи (Мокрого), що була вивезена під час Другої світової війни; а також Великодню молитву Володимира Зеленського у соборі Святої Софії в Києві 24 квітня 2022 р. Пасхальна молитва Володимира Зеленського спиралася на традицію акафісту Богородиці, водночас, за висновком дослідника, Президент «прагнув вийти за межі традицій віри і представити ікону як універсальний символ української єдності та національного захисту, «нерушиму стіну держави», «заступницю» та «непорушний мур» проти ворога зі сходу» [Adams 2023, 471-472].

У руслі міжнародної дипломатії під час війни важливе спілкування Президента України з керівництвом християнських церков різних конфесій у різних країнах. Про це, зокрема, йдеться у зверненні Володимира Зеленського наприкінці 1115-го дня війни: *«Я говорив сьогодні з кардиналом Пароліном, Державним секретарем Ватикану. Подякував за підтримку й за молитви за Україну та мир. Ватикан дуже добре сприймає те, що зараз реально зберегти життя завдяки тиші. Говорили також і про звільнення наших людей із російського полону, про повернення депортованих дорослих і викрадених наших дітей. Сьогодні ж говорив із Патріархом Варфоломієм. Теж – підтримка нашої держави, наших людей. Підтримка нашої дипломатії. Я дякую його Всесвятості. Щойно говорив з американським пастором Франкліном Гремом, президентом Євангельської асоціації Біллі Грема. Вдячний за підтримку та молитви заради миру, заради України. Дуже мудра людина. І ми дуже цінуємо такі голоси у Сполучених Штатах Америки – голоси заради миру»* [Зеленський 14.03.2025].

Міністр закордонних справ України Андрій Сибіга після переговорів у Саудівській Аравії в березні 2025 року подарував держсекретареві США Марко Рубіо ікону Богородиці, виконану на ящику з-під патронів. *«Реакція Рубіо на ікону була дуже позитивною. Ця ікона Богородиці має особливу історію. Вона привезена біженцями з Маріуполя, намальована на елементах ящика з амуніцією, який був на «Азовсталі», – розповів очільник МЗС України. За його словами, в дипломатії дуже важливо, щоб подарунки, які вручаються, «несли особливий зміст і посліл». «Мені здається, що ця історія саме про це», – додав український міністр* [Кутелева 2025].

Юлія Свириденко, Перший віцепрем'єр-міністр та Міністр економіки України, у своєму акаунті в соціальній мережі X 11 квітня 2025 року розповіла про подарунок принцу Гаррі. Принц приїхав до центру Superhumans на Львівщині – всеукраїнського центру з протезування, реконструктивної хірургії, реабілітації та психологічної підтримки постраждалих від війни дорослих і дітей. *«Щоб показати ціну, яку платить Україна, і що наші землі заміновані, подарувала принцу подарунок – великодній кошик, у якому паска, приготована з борошна з розмінованих полів. Випікали паски бабусі з прикордонної з Росією Сумщини. А писанки для цього кошика зробила мама Іри Цибух, яка загинула торік на Харківщині, коли її машина наїхала на міну»* [Yulia Svyrydenko X 11.04.2025]. Символічний подарунок викликав щирий теплий відгук у принца Гаррі та його сім'ї.

Такі події в міжнародній комунікації зміцнюють змістові й емоційні складники іміджу держави, увиразнюють акценти шанування християнських традицій в історії та сьогоднішній Україні.

Література

1. Зеленський В. Продовжуємо нашу роботу заради об'єднання абсолютно всіх, хто може реально допомогти, хто може зміцнити дипломатію та наблизити мир – звернення Президента. *Президент України Володимир Зеленський. Офіційне інтернет-представництво*. 14.03.2025. <https://www.president.gov.ua/news/prodovzhuyemo-nashu-robotu-zaradi-obyednannya-absolyutno-vsi-96609>
2. Кутелева І. Сибіга розповів про реакцію Рубіо на подаровану йому ікону. *Європейська правда*. 12.03.2025. <https://www.eurointegration.com.ua/news/2025/03/12/7207001/>
3. Adams A. S. (2023). War and Peace: Orthodox Icons and Putin's Politics of the Sacred. *Slavic Review*. 82(2). 447-473. doi:10.1017/slr.2023.169
4. Fylypovych L. and Horkusha O. (2024). «Ruskiy Mir» and «Ukrainskyi Svit»: Ontological and Anthropological Antagonists. *Occasional Papers on Religion in Eastern Europe*. 44. 5. 3. 18-35. DOI: [10.55221/2693-2229.2518](https://doi.org/10.55221/2693-2229.2518)
5. Yulia Svyrydenko. X. URL: https://x.com/Svyrydenko_Y

**Ministry of Education
and Science of Ukraine**

**National University of Life
and Environmental Sciences of
Ukraine**

**Faculty of Humanities
and Pedagogy**

**Uniwersytet
Pomorski
w Słupsku**

**Дипломатична
академія
України**

**University of
Reading**

**NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE
AND ENVIRONMENTAL SCIENCES OF UKRAINE
Faculty of Humanities and Pedagogy
Department of Philosophy and International Communication**

**INTERNATIONAL AND INTERCULTURAL COMMUNICATION
IN SHAPING UKRAINE'S IMAGE:
DEVELOPMENT STRATEGIES**

**MATERIALS
OF THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE**

May 01, 2025

Kyiv

Міжнародна і міжкультурна комунікація у формуванні іміджу України: стратегії розвитку: зб. матеріалів Міжнародної наук.-практ. конф. Київ, 01 травня, 2025 р. Київ: Міленіум, 2025. 178с.

Збірник укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародна і міжкультурна комунікація у формуванні іміджу України: стратегії розвитку», що її провела кафедра філософії та міжнародної комунікації гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції.

Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, студентів.

The collection is compiled on materials of the International scientific and practice conference «International and intercultural communication in shaping Ukraine's image: development strategies» a held by the Department of Philosophy and International Communication of the Faculty of Humanities and Pedagogy of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. All the materials are synchronized with the guidelines of the conference.

Forscientists, lecturers, postgraduates, students.

Редакційна колегія:

Шинкарук В.Д., д-р філ. наук, проф. (голова); Балалаєва О. Ю., канд. пед. наук, доц., Вакулик І.І., канд. філ. наук, доц.; Культенко В.П., канд. філос. наук, доц., Лаута О.Д., канд. філос. наук, доц., Савицька І.М., канд. філос. наук, доц., Христюк С.Б., канд. іст. наук, доц.

Схвалено до друку на засіданні вченої ради
гуманітарно-педагогічного факультету, протокол № 9 від 17.04.2025

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу,
за правильне цитування джерел, покликання на них і засвідчують відсутність плагіату.

Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали
дозволяється тільки за згодою авторів.

© НУБіП України, 2025
© Автори, 2025